

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvemši nedelj
in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po
pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.
TELEFON ŠTEV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.
Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.
Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Opozicija in oblast.

Nad vse značilno je, da so po Pašičevem govoru izostali mladinski triumfalni članki. Samo sramežljivo se omenja, kako da je Pašič usvojil mladinsko ideologijo, toda zmagoslavja ni. Nasprotno! »Slovenski Narod« se že drugi dan peha in trudi, da bi opoziciji dokazal, da je njena dolžnost, da najde pravo razmerje do vladajoče večine in da se skuša uveljaviti »v plodonosni kooperaciji z vladno večino«. S posebno vnebo pa dokazuje popoldansko »Jutro«, kako da je napačno, če gre vse stremljenje opozicije le za to, kako da bi »primereno (!) razdeljala stranke državnega in narodnega edinstva ter tako prišla do vlade.

Vse to pisanje dokazuje, da se čutilo mladini kljub Pašičevemu govoru precej slabo v sedlu in da morda čutilo celo oni sami, da pondeljko »državniški« govor ni dosti več vreden ko znani Pašičev govor v Bjelini, ki je znatno pripomogel do vlade Davidoviča. Zato tudi že čitamo, kako popravlja Pašič svoj govor in zato tudi že čitamo po radikalnih listih, da ni Pašič odklonil sporazum, temveč ga samo odložil. Stvar namreč vendar ni tako enostavna, kakor si je mislil g. Pašič in gospodje samostojni demokrati. Sporazum ni prazna beseda, temveč idejna sila, ki je močnejša, čim dalje je v diskusiji. Da, tako močna je ta ideja, da mora celo g. Pribičević paradirati z zofizmom, da je on najbolj za sporazum, ker hoče naravnost edinstvo.

Pa še drug materielen vzrok je tu, ki daje sporazumu posebno silo. Finančno stanje naše države ni prav nič rožnato. Leta brezvestnega gospodarstva se sedaj kaznujejo in prečanski kraji so že tako izžeti, da novih davkov ne prenesejo več. Ni šlo drugače, toda finančni minister sam je moral to priznati. In naša država krvavo potrebuje zunanje posojilo, tega pa ni dobiti, dokler ni uveljavljen sporazum. Ključ do zunanje posojila je v rokah Hrvatov in to dejstvo drži. Končno pa tudi zunanje politična situacija in interesi krone silno zahtevajo izvedbo sporazuma. Vse to morajo vladajoči hočeš ali nočeš uvaževati, zlasti pa gledati, da ne pride do zopetne abstinence Hrvatov.

V vsem tem je vzrok, da niso mladinski listi prav nič zmagoslavni, temveč da se celo ponižujejo do apelov na opozicijo, češ, sodeluj, toda ne zahtevaj vlade!

Toda te neumnosti bi si lahko prihranili. Vsaka stranka, ki je zdrava in vredna življenja, mora stremeti, da vlada, ne pa da je vedno v opoziciji. Samo destruktivne in defetistične stranke morejo biti za samo oponiranje. Pozitivne in sposobne stranke pa hočejo delati, ustvarjati, hočejo imeti krmilo dela v svojih rokah, hočejo priti do vlade.

Že celo pa morajo to hoteti stranke, ki imajo za seboj večino naroda. Nobena zofistika ne ovrže dejstva, da je dobila opozicija nad 300.000 glasov več ko vlada. Nobena zofistika pa tudi ne ovrže resnice, da je program opozicijskih strank neprimerno boljši od onega vladnih strank.

Zato vladne stranke ne vzdrže boja z opozicijskimi, če so te enotne. Tezi opozicije, da je sporazum boljši od dik-tata ni mogoče ugovarjati. In ni mogoče tajiti, da se more državna uprava zboljšati le z demokratično. Enako ni mogoče trditi, da bi korupcija imela kdajkoli tako zaščito pri opoziciji, kakor pri sedanjih vladah. Argumenti opozicije so v vsakem oziru močnejši od argumentov

Hrupna seja Narodne skupščine

VLADNA VEČINA PROTI INVALIDOM.

Beograd, 28. maja. Na včerajšnji seji je prišlo do hrupnih prekanj med opozicijo in vlado. Posl. Agatonović je vložil protest proti temu, ker se ni vršilo glasovanje o dr. Superinovem predlogu. Vladna večina je končno morala priznati svojo napako. Posl. Behmen je vložil nujen predlog zakonskega načrta o invalidih. Je to načrt, ki je bil izdelan za časa Davidovičeve vlade in kateremu so invalidi pritrdili. Vladna večina pa je predlog Behmena odklonila, ker je izjavil minister Gjuričić, da vložila vlada v petih dneh svoj načrt. (Kakšen je vladni načrt invalidskega zakona, smo že jasno razložili. Op. ured.) Nastopa vladne

večine zato ni mogoče drugače oceniti, kakor kot nastop proti invalidom. Seja je postala vedno bolj viharina in se je končno podpredsednik dr. Subotić izpozabil tako daleč, da je neupravičeno izključil iz seje poslanca Zaniča in Moskovljeviča.

Nastop opozicije je bil nad vse oster in spravljal vladno večino v težko zadrego. Smešno pa je govoriti, da je veljal nastop opozicije za kmetijstvo važnim zakonom. Nasprotno je res, da je opozicija nastopila tako ostro samo zato, ker je vladni zakon o kmetijskih kreditih nesramno izkoriščanje kmetijstva v strankarske namene.

Popoldanska seja.

VELIK GOVOR DEMOKRATA TIMOTIJEVIČA.

Beograd, 28. maja. Popoldanska seja skupščine se je pričela ob 17.15. Predsedoval je Nikola Subotić, ki odgovarja na vprašanje posl. Kremžarja, zakaj je poljedelski minister nazval dr. Kuloveca »klerikalac«. Miletić vstane in se opraviči, češ da vzame besedo nazaj in da ni hotel nikogar žaliti. Kremžar se ne zadovolji z odgovorom predsednika, zadovolji se pa z izjavo Miletića.

Nato pride na vrsto interpelacija poslanca Neudorferja glede verifikacije mandatov. Predsednik odgovarja na to vprašanje in pravi, da ni točno, da bi bil dr. Bazala napaden za časa trajanja seje. Predsednik pravi, da je preiskal dogodek. Posl. Neudorfer se ne zadovolji z odgovorom. Povodom cirilskega napisa na vratih Jugoslovanskega kluba se je razvila dolga diskusija.

Preidejo na dnevni red. Kosta Timotijević pravi, da seljaški narod tukaj ni zastopan, da bi mogli z njim govoriti o tako važnih vprašanjih, ker poslanci HSS, ki se nahajajo na levem krilu, še niso verificirani. Naše prijateljstvo ne stoji na oni višini, na kateri bi mo-

ralo stati. Vodne sile v državi niso izkoriščene. Imamo premoga in železne rude, pa dovažamo premog iz inozemstva. Moramo štediti. Nimamo dobrega šolstva in zlasti ne strokovnih šol. Radi vsega tega in ker ne moremo imeti zupanja v današnjo vladno, izjavljam v svojem in v imenu demokratskega kluba, da bomo glasovali proti temu zakonskemu načrtu v načelu.

Govor posl. Timotijevića je trajal nad dve uri. Poslušala ga je cela skupščina z napeto pozornostjo, zlasti pa še seljaki-poslanci, ki so Timotijeviću burno apravdirali.

Podpredsednik skupščine Subotić izjavlja, da umakne svoj predlog, katerega je zjutraj predlagal, v pogledu kazni dr. Zaniča in Moskovljeviča. Klici opozicije: Vi tudi niste imeli pravice. Ona nista ničesar zakrivila! — Posl. Koka-nović protestira: »Zakaj pa tudi moje stvari niste hoteli tako urediti?« Seja je bila končana ob 8. uri zvečer. Prihodnja seja se vrši z istim dnevnim redom v petek dopoldne ob 9. uri.

OSTER NASTOP OPOZICIJE.

Beograd, 28. maja. Včeraj popoldne je prišlo med opozicijo in vladno večino do konflikta v pogledu tolmačenja poslovnika. Konflikt je bil tak, da je opozicija pokazala, da bi bila vsak čas v stanju preprečiti delo skupščine, kadar bi to smatrala potrebnim. Posebna aktivnost se opaža pri dr. Koroševiću grupi in se more reči, da ta grupa daje danes ton opozicije. Podpredsednik Nikola Subotić je prišel v zelo težak položaj, iz katerega se je mogel izrezati le s posebno spretnostjo.

VAŽNO POSVETOVANJE V DVORU.

Medtem ko je trajala debata v skupščini, so se vršila v dvoru posvetovanja pod predsedstvom kralja. Posvetovanjem so prisostvovali: predsednik vlade, minister pravde, predsednik skupščine, minister ver, patrijarh, predsedništvo državnega sveta in kasacijskega sodišča. Sklepali so o merah, ki so bile

vladnih strank in ker razpolaga opozicija z vsaj tako pametnimi ljudmi ko vladni stranki, zato izid boja ne more biti dvomljiv.

S sporazumom je ponudila opozicija radikalni stranki in samo njej z ozirom na miren razvoj naroda kompromis. Pašičeva prepotenja je to ponudbo odbila. Opozicija ima sedaj dve poti: ali da se enkrat iz ozirov na mir v deželi popusti in še enkrat ponudi sporazum ali pa gre

podvzete proti kraljeviču Gjorgju, pri katerem so se v zadnjem času pojavili znaki živčne bolezni. Seja kronskega sveta je trajala do opoldne. Kralj je pridržal na obedu ministra pošte in brzojava g. Veljo Vukičevića in ministra trgovine Grisogona ter poslanca Grgura Božovića (SDS). Zvečer je bil v avdienci minister za izenačenje zakonov Milan Srškić. Politični krogi naglašajo, da so imele nekatere od teh avdienc zelo velik političen pomen.

RADIKALI PREPRIČANI, DA PRIDE DO SPORAZUMA.

V vrstah radikalov se opaža izvestna neorijentiranost v pogledu časa in načina, kako se bo stvar dalje razvijala. Verujejo pa, da bo skoraj prišel čas sporazuma s Hrvati. Večina kluba si ne more točno pojasniti taktike vodstva stranke, ker se Pašič o svojih končnih namerah še ni izjavil. Radikali so prepričani, da bo do sporazuma moralo priti. Včeraj se

v odločilno bitko in napiše na svoj prapor: Ni kompromisa!

Prva pot prihrani narodu marsikako bol, toda rešitev bo zato manj radikalno dobra. Druga rešitev pa bo zdrava operacija, pa čeprav malo bolesta. Toda v enem ko v drugem slučaju pripade oblast v roke opoziciji, ki izda narod, če bi se odrekla borbi za vladno! Zakaj, njeno načelo je pravo in zato boj za zmago neodložljiv!

Izvršitev smrtne kazni nad atentatorji.

PET SMRTNIH KAZNI V SOFIJI EN DAN.

Sofija, 28. maja. Ze zgodaj zjutraj je vladalo veliko zanimanje za izvršitev smrtne obsodbe nad atentatorji. Na mestih, kjer se je imela izvršiti smrtna obsodba, se je zbralo nad 30.000 ljudi. Ob 6. zjutraj je bilo obsojencem sporočeno, da je kralj potrdil smrtno obsodbo in obenem tudi čas, kedaj se bo izvršila smrtna kazen. Friedmana je posetila prejšnji dan popoldne žena. Tudi Kojeva žena je prišla z otroci v zapor k svojemu možu, pa Kojeva ni bilo več tam.

Ob 7.45 so bili prepeljani obsojenci pred vešala. Pristopili so svečeniki. Kojev je dejal: »Nedolžen sem, toda dosegla me je kletev matere, s katero nisem dobro živel.« Friedman se je zahvalil rabinu in se ni hotel izpovedati. Nato je tajnik vojnega sodišča še enkrat prečital smrtno obsodbo. Državni tožitelj je vprašal obsojence za njih poslednje želje. Kojev je izjavil, da želi videti rodbino, želje mu pa niso izpolnili. Zadgorski se je pritoževal, da mu je bila storjena krivica, in je prosil, da se njegova ura izroči sestri. Friedman je prosil, naj ne preganjajo rodbine.

Za časa čitanja smrtne obsodbe sta Friedman in Kojev čisto pogledavala na vešala. Duševno so bili obsojenci potrti zelo razen Friedmana, ki se je posmehoval ob pogledu na vešala. Friedman je stopal z gotovim umerjenim korakom k vešalom, ostalima dvema pa so kolena klecala.

Za krvnike so postavili tri cigane, bosonoge in raztrgane, ki so bili popelnoma slični tatovom. Najstarejši cigan je obesil že 6 ljudi. Krvniki so se lotili najprej Kojeva, ki se je v tem trenutku obrnil k prisotnim in dejal: »Oh Bože, Bože, umiram nedolžen.« Ko mu je krvnik vrgel vrv okoli vratu, je ponovil iste besede. Zadgorski pa mu je rekel: »Z Bogom.« Krvnik se je obesil na Kojevo truplo.

Ko so Zadgorskemu ovili vrv okoli vratu, ni rekel ničesar. Komandant zaporov, neki poročnik, je ukazal ciganu: »Nikar se mi ne obešaj nanj!« Friedman je dodal ciganu: »Pazi, ostavi sem ti bakšiš.«

Smrtna kazen se je izvršila točno ob 8.40. Trupla so sneli ob 9.15. Istočasno pa se je izvršila v centralnih zaporih smrtna obsodba nad dvema razbojnikoma.

Značilno je to, da je vlada prisilila prebivalstvo, da gre gledat justifikacijo »atentatorjev«. Policijski stražniki so hodili po hišah in silili ljudi, da so odšli na morišče. Celotako daleč se je spozabila vlada, da je komandirala na morišče šolsko dečo. Ob priliki justifikacije je bilo v Sofiji zopet izjemno stanje. Močne patrulje so patroljirale po mestu in postavljene so bile strojnice ter celo topovi. Režim vislice je čutil potrebo, da pokaže, da sloni njegova moč na bajonetih.

BAHARIJE GOSPODA PRIBIČEVIČA.

Beograd, 28. maja. Včeraj dopoldne je v času najhujše debate Svetozar Pribičević dejal poslancem HSS, ki so stali v njegovi bližini: »Jaz sem vam pokazal svojo energijo in dosedaj ste videli mojo nloč. Toda pravim vam, da jo boste skoraj ponovno občutili, ko bo prišel čas za to.«

Na te besede so se poslanci HSS le pomilovalno nasmejnili.

Apel finančnega ministra za štedenje!

DAVKI SO DOSEGLI VIŠEK, PRAVI CELO FINANČNI MINISTER.

Finančni minister je poslal predsedniku finančnega odbora sledeče pismo:

»Kredit, odobreni za dvajsetletnost, velja do konca julija. S prvim avgustom mora biti ali gotov proračun za 1925/26 ali pa se morajo odobriti nove dvajsetletnosti. Katerikoli od teh dveh slučajev nastopi, vedno je nedvojbeno, da je davčna obremenitev naroda dosegla višek in da se ne more misliti na uvedbo novih davkov, tako in sličenega. Zeleniške in poštne tarife so enako tako visoke, da se ne more misliti na povečanje davčnih bremen, temveč da se bodo morali tudi z dvajsetletnostmi odobreni krediti zmanjšati.

Z drugimi besedami: načelo največje štedljivosti se vsiljuje kot ena prvih dolžnosti finančne politike tako kraljeve vlade kot tudi narodne skupščine. Za izvajanje te dolžnosti pripade največja vloga finančnemu odboru narodne skupščine. Zaradi tega mi je čast apelirati na sodelovanje članov finančnega odbora da v vseh panogah državne administracije in po vseh ministrstvih uvedejo štedljivost in zmanjšajo državne izdatke na najnujnejše potrebe. Če se k temu delu ne pristopi takoj na najbolj energičen način, bi bilo proračunsko ravnanje in tudi s tako težavo započete sanacije državnih financ resno ogrožene. Prišel je trenutek, da finančni odbor v tesnem sodelovanju s kraljevo vlado izvede vse one komisije, ki so po vojni v raznih državah imele dolžnost, da izvedejo štednjo in državnem gospodarstvu. Če se ta posel s strani finančnega odbora izvede hitro, vestno in odločno, potem bo njegovo delo epohalnega pomena za bodočnost naših državnih financ in gospodarskega napredka našega naroda.

Prosim Vas, g. predsednik, da stavite to vprašanje na dnevni red prve seje finančnega odbora, da bi se moglo o njem razpravljati in donesti potrebne sklepe.

Modrost gospoda finančnega ministra je torej pri kraju. Ko je bilo čas štediti in ko je poslanec Krajač v proračunski razpravi dokazal, da pomenijo dvajsetletne dejanski deficit v znesku dveh milijard, je gospod finančni minister dr. Stojadinovič odbijal po vrsti vse predloge opozicije in na vse pomisleke opozicije odgovarjal z optimističnim opisom stvari. Še ne po dveh mesecih mora sedaj finančni minister preključiti svoje lastne besede in priznati, da so davki že previsoki, da se preveč zapravljajo in da davčni dohodki padajo. Vsekakor to priznanje pomeni najtežjo obsodbo finančne politike dr. Stojadinoviča in edina pravilna posledica njegovega priznanja je, da odstopi in poda demisijo.

Apel dr. Stojadinoviča pa je tudi sicer absolutno nezadosten. Glede davkov je treba povedati sledeče: Da je davčna obremenitev v Sloveniji naravnost škandalozno visoka, je izven vsakega dvoma in edini, ki tega ni hotel verovati je ravno finančni minister. Sila razmer ga je sedaj prisilila, da mora to verovati. Toda v Srbiji in Vojvodini ne more biti niti govora o davčni preobremenitvi. Kadar plača Beograd manj prometnega davka ko Ljubljana, tedaj je govor o davčni preobremenitvi davka depasiran. Toda v tem je stvar, da sedanja vlada največjih bogatinov sploh obremeni noče in da noče izterjati v Srbiji niti onih davkov, ki so sedaj predpisani. Niti najmanj pa ni pričakovati, da ni sedanja vlada hotela kreniti na drugo pot, zato je apel finančnega ministra neresen in samo poskus odvrti krivdo na finančni odbor. Dvomimo pa, da se bo ta poskus posrečil.

Kar se tiče štedenja treba reči sledeče: Kje je bil finančni minister tedaj, ko se je v volilne svrhe razmetalo na stotine in stotine milijonov dinarjev? Kaj je z njegovim agitacijskim potovanjem v Črno goro? Kaj pravijo izredni krediti? Kaj pravijo dispozijski fond? Kaj pravi prekomerno število generalov, ministrstev, obojba v zunanjem ministrstvu itd.? Zakaj tu ne nastopi finančni minister?

Tu treba štediti, toda tu sedanja vlada noče štediti, ker bi zadela svoje miljenice! Pač pa bi hotela štediti pri uradniških plačah, pri podporah za invalide, pri gospodarskih investicijah, kjer je vsako štedenje napačno in zločin nad narodom.

Apel dr. Stojadinoviča je najhujša obsodba vlade »nacionalnega« bloka, je nov dokaz njega nesposobnosti. In ta dokaz je moral priti, ker pri denarju se pokažejo najprej grehi.

Kakor morajo danes občutiti vsi neresni privatni gospodarji, da so časi nesolidne trgovine končani, tako morajo spoznati tudi državne uprave, da se s samo partijskim receptom ne pride nikamor. Za trgovce je danes rešitev solidna trgovina, za državo pa solidna politika. Ta pa je solidna le, če je demokratična, sporazumna in čisto nasprotna sedanji politiki PP vlade.

Zato pa je tudi apel finančnega ministra brez cene, če ne nastane izprememba v državni politiki, če že ne izginejo s pozorišča oni, ki mislijo, da je država njihova last.

Vreči te ljudi, je pravo geslo, ki ga pa finančni minister sedanje vlade ne sme izreči, ker bi moral obsoditi sebe. Zato pa je tudi njegov apel le priznanje zadrege, ki pa gre na račun vsega naroda in vse države. Taki so sadovi vlade nesposobnežev!

dobi vojne; da le nekaj omenim, se mu je tudi posrečilo preprečiti, da bi se bil v zadnji instanci potrdil razpust Slovenske Matice.

Z smrtjo Ivana Zolgerja je zgubil slovenski narod enega najznamenitejših sinov, naša država enega svojih najzaslužnejših državljanov, naša univerza enega svojih najodličnejših učiteljev in znanstvenikov. Ivanu Zolgerju, zvestemu tovarišu, izvrstnemu

akademskemu učitelju, odličnemu učenjaku, značajnemu Slovencu in Jugoslovancu bodi ohranjena trajna hvaležnost našega naroda in naše univerze.

Slava njegovemu spominu!

Za dr. Pitamiecm sta govorila še akademik Golouh in dekan juridične fakultete univ. prof. dr. Skrlj, nakar je rektor dr. Hinterlechner zaključil zborovanje.

„Napredno-nacionalno“ dijaštvo.

(Iz dijaških krogov.)

»Na Binkošti se bo vršilo v Ljubljani veliko zborovanje naprednega in nacionalnega dijaštva. To bo prvi veliki sestanek jugoslovanskega orientiranega dijaštva iz Slovenije, ki se je letos združilo v enotno organizacijo, da bo čim krepkeje zastopalo in razširjalo idejo narodnega in državnega edinstva.« Tako čitamo v »Jutru«.

Da bo stvar jasna, treba dostaviti: pod patronanco mladino!

V tem pa je tudi že dana nam dolžnost, da izpregovorimo na naslov dijaštva in javnosti pri besedi.

Morali bi obupati nad narodom, če ne bi bila mladina za jugoslovansko misel, če ne bi bilo dijaštvo jugoslovansko orientirano. Ravno tako pa bi morali obupati nad narodom, če bi bila že mladina v službi potvorenje, popačene in oskrnjene jugoslovanske ideje. Če izgubi tudi mladina zmisel za čistost ideje, če je že dijaštvo tako degenerirano, da se navdušuje tudi za popačeno idejo, potem v resnici ne more biti bodočnost naroda dobra. Velicina in naloga mladine je ravno v tem, da dovaja v javno življenje s svojim mladeniškim ognjem vedno nove in čiste ideje in da skrbi tako, da narod kulturno in moralno napreduje. Kadar nima mladina več tega ognja, kadar že sama vstopa v javno življenje z nečistimi idejami, tedaj je nazadovanje naroda neizogibno.

Mladina, ki se zbira pod patronanco mladinov, je v službi popačene in potvorne jugoslovanske misli.

Bistvo jugoslovanske misli je enakopravnost in bratstvo vseh Jugoslovenov in ni večjega nasprotnika jugoslovstva, kakor je Velešrb, Velehrvat ali Samoslovenec. Mladini so še za stopnjo nižje, ker so hlapci izkoriščevalcev velešrbsstva. In še za stopnjo nižje od njih naj pade dijaštvo, ki naj postane priganjač hlapcev.

Ali je res mogoče, da bi bilo oko dijaštva tako nizko uprto, tako v blato uperjeno, da se ne bi sramovalo vloge, ki je še pod vlogo hlapca?

Dijaki! Naj vas ne motijo lepe besede in še manj deklamacije o njihovem jugoslovenstvu! Vse lepe besede niso vredne počenega groša, če niso podkrepjene z dejanji! Ni tu mesta, da bi podrobno opisali vsa mladinska dejanja, ki pričajo, kako lažljivo je njihovo jugoslovenstvo. Samo dveje strani bi navedli, dvoje najbolj znanih. 1. V političnem oziru: Samo sporazumno delo vseh treh bratov more okrepiti Jugoslavijo. Mladini so proti sporazumu! 2. V gospodarskem oziru: Samo gospodarsko osamosvojen narod vzdrži v boju z drugimi narodi. Mladini so v službi Trboveljske premogokopne družbe in v službi Länderbankske hočejo spraviti največje slovensko banko v tuje roke. In oni naj bodo glasniki jugoslovenstva!

Mladina mora biti napredna in žalostno bi bilo, če ne bi bila. Toda kako more biti napredna, če se organizira pod mladinsko patronanco. Naprednost je vedno in vselej demokratična in svobodoljubna. Kako pa razumevajo mladini demokratičnost in svobodoljubnost, pa je poglavje za sebe. Ni treba da bi govorili o politični persekuciji uradništva, o volilnih nasiljih, o razpuščenih občinskih svetih in sličnem, za dijaštvo mora zadostovati to, kar je doživelo visokošolsko dijaštvo v Ljubljani, ko je tajništvo mladinske stranke določalo štipendije, ko se je s štipendijami kupovalo dijaško prepričanje!

Na plan dijak, ki more podpirati one, ki kupujejo dijaško prepričanje s štipendijami!

Verujemo v slovenske dijake, v njihov ponos in v njihov idealizem in zato smo uverjeni, da se ne bodo izneverili tradicijam slovenskega dijaštva, ki je bilo vedno v taboru za resnico in pravico borečega se ljudstva, nikdar pa v taboru z nasiljem vladajočih mogotcev.

Zato dijaštvo! Binkoštno pod patronanco mladinov vršite se zborovanje dijaštva bo zbor zaslepljenih ali pa celo plačanih ljudi, ki bo v sramoto vsakemu udeležencu!

Dijaki, varujte svojo čast in otriesite se patronance, ki vam bo le v sramoto!

Politične vesti.

— Beograjska policija pred sodiščem. V Beogradu se vrši proces proti komunistu M. Pijadi, ki je obtožen, da je izdajal potom tajne tiskarne list »Komunist«. V svojem zagovoru navaja Pijada, da bi mogel navesti svoj alibi, da pa tega ne more storiti, ker ve, da bi vsi tisti, ki bi zanj ugodno pričali, bili od policije preganjani. Vsi, ki so izpovedali proti njemu, da so to storili, ker so bili od policije strahovito tepeni. Nepopisno da je, kako da se razlega po zaporih krik tepenih. — Obtoženec Čipčić in njegova žena, ki sta pri zaslišanju na policiji najtežje izpovedala o Pijadi, sta pred sodiščem vse svoje izpovedbe preključila in izjavila, da sta bila od policije k obtožbi prisiljena. Žena je izjavila, da je padla vsled bolečin trikrat v nezavest. — Obtožbe obtoženih komunistov proti dijaštvu policije so bile tako težke, da je izgledalo, ko da se nahaja na obtožni klopi beograjska policija. — Razsodba o procesu še ni izrečena.

— Akcija proti kemični vojni. Tehnična vojna komisija pri Zvezi narodov je sklepala tudi o kemični vojni. Zastopnik češkoslovaške vlade, general Klecanda je izjavil, da je njegova vlada za prepoved vsake uporabe kemičnih strupenih plinov, pa bodisi v obrambni ali napadalni vojni. Slično so se izjavili tudi zastopniki drugih držav. Nato je pripomnil jugoslovanski delegat, da je nemogoče govoriti o odpravi vojne s strupenimi plini, dokler se o tej stvari ne izjavi Nemčija, ki je glede kemične industrije dominantna. Nemški zastopnik je nato izjavil, da je Nemčija proti vsaki trgovini s strupenimi plini, da pa ni mogoče prepovedati vse kemične industrije, ki izdeluje strupene pline, ker se veliki del teh plinov rabi tudi v gospodarske namene, kakor na primer klor. Ker je jugoslovanski zastopnik izjavil, da ta izjava ne zadostuje, je dejal nemški zastopnik, da se Nemčija obvezuje, da bo podpirala vsako konvencijo, ki prepoveduje rabo strupenih plinov za vojne svrhe. Izjava je vplivala naravnost senzacionalno.

— Krvava vlada Cankova. Preki sod v Sočiji je izrekel tri nove smrtno obsodbe. Obsojeni so bili na smrt vsled prikrivanja atentatorjev Perčevićev, Človekoljubinja Adela Nikolova in Francoz Leger. Njegova soproga je bila obsojena na dosmrtno ječo, sin Nikolove pa na eno leto težke ječe. Vsi obsojeni so sprejeli razsodbo mirno, čeprav je očitno krivična. Samo žena Lega-a je glasno ihtela in klicala: »Moje dete! Moje dete!« — Razsodba je napravila celo med sofijsko javnostjo zelo slab utis in zlasti francoska kolonija je ogorčena. Ker je jasno, da so vsi obsojenci ravnali le iz človekoljubja in da niso imeli s komunistično propagando nobene zveze. Pa krvava vlada Cankova hoče ubiti med ljudmi vsako plemenitost in zato pošilja človekoljube — na vešala!

— Osemurnik in evropske države. — Na mednarodni konferenci dela v Zenevi se je zlasti mnogo razpravljalo o osemurniku. Naj-

prej je govoril belgijski zunanji minister Tchoffen, ki je uvodoma opozarjal na težko stanje belgijske industrije, da pa je belgijska vlada kljub temu mnogo storila na socialnem polju. Končno je izjavil, da bo belgijska vlada ratificirala washingtonsko pogodbo o osemurniku. Zastopnik velikobritanske vlade je izjavil, da je v Veliki Britaniji sicer večinoma osemurnik že uveden, da pa vlada vseeno ne more podpirati pogodbe o osemurniku. — Francoski delegat Jouhaux, kot zastopnik delavstva je ostro nastopil proti temu, da imajo nekatere vlade tako malo volje za ratifikacijo washingtonske konvencije. Jouhaux je proti sklicanju nove konference, ker bi bilo to samo navadno odlaganje. — Zastopnik angleških delavcev Poulton je bil bridko iznenaden od izjave velikobritanskega zastopnika. Jasno je, da male države ne bodo podpirale konvencije, če tega ne store velike. — Nemški zastopnik dr. Feig je izjavil slično ko velikobritanski zastopnik. Osemurnik je zaradi tega za enkrat pokopan, brez krivde delavcev, ki se ne morejo povzpeti do enotne organizacije.

Kaj je z Amundsenom?

Bojazen za usodo Amundsena in njegovih spremljevalcev je vedno večja. Danes je že 7 dni, odkar ni od njega nobene vesti. Moštvo na njegovih ladjah gleda neprestano v daljavo, in vsakdo upa, da bo začen končno brnenje aeroplanov. Nevarnost raste.

Amerikanska rešilna ekspedicija.

Kakor znano, se potrjuje, da pripravlja Amerika dva Zeppelina, ki naj bi podvzela rešilno akcijo. Te trditve se kljub oficijoznim dementijem v Nemčiji trdovratno vzdržujejo. Toda, zdi se, da je treba premagati Ameriki v tem oziru preje gotove diplomatske težkoče. Treba bi se ji bilo sporazumeti z norveško vlado. Zakaj, Amundsen je dobil od te vlade nalog, da se v imenu kralja Norveške polasti ozemlja, ki ga utegne razkriti.

Tudi tehnične težkoče, s katerim bi se imela boriti pomožna akcija, niso majhne. Parnik bi ne mogel prodrati dalje, kakor do otoka Disco, ki leži ob zapadni obali Grenlandije, Zeppelin pa bi bil navezan pri svojih operacijah na parnik. Kar se tiče pomožne ekspedicije v aeroplanih, je treba pa pomisliti, da se nahaja Amundsenova ekspedicija na teritoriju, ki je večji, kakor vsa Nemčija. Zato bi bil, kakor pravi neki nemški tehnik, zgolj jako srečen slučaj, ako bi našla kaka letalska pomožna ekspedicija Amundsena in njegove tovariše.

Neugodne meteorološke okoliščine.

Glede meteoroloških okoliščin se čujejo najrazličnejše kombinacije. Nekateri trdijo, da se je Amundsen, ki se je zanesel na ugodne vremenske prilike, zmotil. Iz Spitzbergov je prišlo radioporočilo, da se bližajo polarnim krajem strašne nevihte, posebno iz severne Rusije. Kompetentni faktorji so sicer mnenja, da Amundsen s pomočjo instrumentov, s katerimi je preskrbljena ekspedicija, situacijo lahko spozna.

Počastitev spomina prof. dr. Ivana Žolgerja.

Na ljubljanski univerzi se je vršil večeraj dopoldne ob 11. žalni zbor za pok. prof. dr. Ivana Žolgerjem. Žalnega zbora so se udeležili profesorji vseh fakultet in mnogoštevilno dijaštvo.

Komemoracijo je otvoril rektor univerze prof. dr. Hinterlechner.

Za njim je govoril univ. prof.

dr. Pitamie.

ki je izvajal sledeče:

Gospod rektor, gospodje profesorji, akademski omladina!

Ob priliki zelo žalostne usode, ki je s smrtjo profesorja Žolgerja zadela našo univerzo, mi je bila poverjena izredno častna naloga, da kot po stroki na naši univerzi najbližji kolega pokojnega spregovorim nekoliko besed o njegovem življenju in znanstvenem delovanju.

Ivan Žolger se je rodil l. 1867 v Devinu, občina Šentovec na Štajerskem kot sin revnih staršev. Dvornil je l. 1888 gimnazijo v Mariboru, juridične študije v letih 1888 do 1894 v Gradcu in Parizu ter l. 1895 promoviral v Gradcu sub auspiciis Imperatoris. 1894 leta stopil je v štajersko politično upravo, služboval do 1898 v Gradcu in Ptuj. Od l. 1898 do 1902 v ministrstvu za uk in bogočastje na Dunaju, od l. 1902 do l. 1917 v ministrskem predsedstvu na Dunaju, kjer je napredoval do sekijskega načelnika. V drugi polovici l. 1917 in v prvi polovici l. 1918 je bil minister brez portfelja s posebno nalogo pripravljati ustavno reformo v zmislu narodne avtonomije oziroma federalizacije stare Avstrije; kot tak je v ministrskem svetu opetovano nastopil proti načrtom velikonemških in vojaških krogov glede južnih in čeških Slovanov. Ob prevratu je takoj hitel v svojo domovino in se stavil na razpolago narodni vladi v Ljubljani. Prevzel je predsedništvu upravne komisije z nalogom, izdelati reforme, ki so postale potrebne vsled prevrata. Prva organizatorna uredba narodne vlade v Ljubljani, ki je uredila vse potrebne spremembe in v javni upravi in ki predstavljala takorekoč prvo revolucionarno ustavo v Sloveniji, je bila v glavnem Žolgerjevo delo. Kmalu nato je bil imenovan polnočnim delegatom kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev na mirovni konferenci v Parizu leta 1919—1920. Žolger, ki je z neomejenim navdušenjem pozdravil našo novo jugoslovansko državo, se je tudi v Parizu v svojo vlogo vnel in energijo posvečal težki nalogi, katera mu je bila poverjena. Neumorno je deloval na tem, da se dosežejo v mirovnih pogodbah ugodni pogoji za naš narod. Marsikatera zasluga Žolgerjeva v tem pogledu bo prišla šele tedaj na dan, ko se bodo mogla poročila o pariških pogajanjih predati javnosti. Nadalje je zastopal Žolger našo državo kot polnočni delegat na prvi skupščini društva narodov v Zenevi novembra in decembra l. 1920. Od l. 1920 naprej

je bil tudi član stalnega internacionalnega razsodišča v Haagu.

Vzporedno z njegovo uradniško in diplomatsko je šla njegova akademska kariera. L. 1900 je bil imenovan za privatnega docenta na dunajski univerzi za upravno pravo in upravnico vodo l. 1918 pa mu je bil podeljen naslov rednega profesorja na tej univerzi. Od l. 1900 do 1918 je bil član izpraševalne komisije za državoslovni državni izpit na Dunaju. L. 1919 je bil imenovan za rednega profesorja juridične fakultete univerze v Ljubljani. l. 1920 za predsednika izpraševalne komisije za državoslovni državni izpit v Ljubljani.

V razvoju Žolgerjevega znanstvenega delovanja se da jasno zaznati prehajanje od problemov upravnega prava k vprašanjem ustavnega in odtod k onim meddržavnega prava. Govornik podaja nato kratek pregled in vsebino njegovega literarnega delovanja ter konča sledeče:

Kakor vidimo se je Žolger udeleževal na vseh poljih javnega prava. Čudovito je, kako je vse to zmogel poleg absorbirajočega uradniškega poklica na važnih in odgovornih mestih.

Ako se na koncu tega kratkega pregleda, ki nikakor ni izčrpen, vprašamo, kaj da je bila glavna in značilna poteza v Žolgerjevem znanstvenem delovanju, moramo reči: to je bila nenavadna energija duha, izredna pridnost, neumornost, žilavost, izredna vztrajnost, ki je potencirala prirojeno nadarjenost; že v mladih letih je z jekleno voljo izvežbal možnost duhovne koncentracije, tako da je bil v stanju vztrajati dolge ure brez odmora pri visoko kvalificiranem delu. To pa ni samo intelektualna, temveč tudi, in to mogoče še več moralna kvaliteta. Žolger je bil v pravem in v vzvišenem pomenu duševni delavec, pri katerem se je mogel delj kakor pri mnogih drugih opazovati fenomen volje. Energija in vztrajnost se pa je pri Ivanu Žolgerju poleg mnogih drugih lepih potez značaja manifestirala zlasti tudi v neomajani zvestobi do njegovega naroda. Dasi je živel večinoma daleč od svoje slovenske domovine in v miljeju visokih dunajskih uradniških in akademskih krogov, vendar ni nikoli pozabil svojega naroda. Ta globoki čut narodne zavesti se pa je pri njem tudi praktično udeleževal v tem, da se je, kjerkoli je le mogel, zavzemal za kulturno in politično stremljenje Slovencev in da je svoje vplivne položaje porabljal, da pomaga svojim rojakom. On ni mnogo o tem govoril, toda marsikateri od nas mu je v tem oziru dolžan posebno hvaležnost. Zlasti v dobi preteklih velike vojne se je brez bojazljivosti za svojo osebo zavzemal za politična stremjenja ne samo Slovencev temveč sploh Jugoslovanov, in je s spretnimi in uspešnimi intervencijami rešil marsikatero Jugoslovana političnega odkritega ali prikrita preganjanja; skušal je kolikor mogoče omiliti usodo jugoslovanskih narodov v

Dnevne vesti.

AVSTRIJAKANSČINA.

Navidezno neznan dogodek se nam poroča iz Maribora. Hčerka državnega uradnika, ki je bil pred meseci upokojen, je šla na glavarstvo intervenirati zaradi izplačanja pokojnine. Treba namreč vedeti, da je beograjska uprava tako prvovrstna, da prične prejemati upokojenci redno šele po enem letu svojo pokojnino, dočim jim je mesečna plača takoj ustavljena. V najboljšem slučaju prejmejo le nekaj predplačila, ki pa je seveda pokojnini primerno neznamen. Zaradi te zanikrosti uprave pridejo rodbine upokojencev seveda v najtežje prilike in nad vse razumljivo je, da urgirajo izplačilo pokojnine.

Tako je storila tudi hčerka upokojenega državnega uradnika. Prišla je na glavarstvo in v vpludnih besedah razložila svojo prošnjo. Službojuči uradnik, ki bi pač moral razumeti položaj rodbine upokojenca, jo je tako nekavalirsko in tako surovo nahrulil, da je gospodična obbolela.

Pred vojno je bil v Avstriji običaj, da je moral slovenski kmet na glavarstvih, ki so bila domena fevdalnih gospodov in nemških tarjarjev in kjer so trpeli samo par Slovencev, da so delali za vsoto gospoda, uro dolgo čakali, da ga je blagovolil zaslišati v osornem tonu »gospod z glavarstva«. Nespoštovanje preprostega in revnega državljanca je bila tipična posebnost avstrijskih glavarstev.

Kakor kaže mariborski slučaj, je ta avstrijska posebnost ostala živa tudi v Jugoslaviji. Končno se ne bi čudili, ker isti ljudje, isti običaji. Toda kaj pravijo k temu naši hipernacionalci, ki tako radi vsem očitajo avstrijskantsv.

Pa ne da bi morali molčati, ker so vsi ti gospodje danes njihovi strankarski pristaši?

— »Nekaj zagonetnega plava nad Jugoslavijo!« Ker je bilo letos izvršenih že 7 smrtnih kazni, (ne obsodb, gospodje pri »Slovenskem Narodu«) je zavzdihnil »Zagreber Tagblatt« in napisal kletvati članek, v katerem pravi med drugim, da te smrtne kazni pričajo, da »mora nekaj zagonetnega plavati nad Jugoslavijo«. To neumnost je seveda s slastjo pobral »Slovenski Narod«, kakor da ne bi že sam zadosti trpariji serviral svojim bralcem in jo v debelih črkah oznanil v listu. Pa ni prav nobene zagonetnosti pri stvari, temveč razlaga je tako enostavna, da ne more biti bolj. Vseled vedno večjega števila umorov je vlada sklenila, da se redno nobenega morilca ne predloži kralju v pomiloštev. In ker se ta sklep vlade izvaja šele letos, zato so se pričele tudi letos šele izvrševati v večjem obsegu smrtne kazni. Število umorov pa ni letos naraslo, temveč bo ravno pod vplivom smrtnih kazni in rastoče konsolidacije sigurno padlo. Ni torej prav nikjer nobene zagonetnosti, temveč zagonetno bi bilo kvečjem to, kako da morejo mladinski listi, tudi »Zagreber Tagblatt« je sedaj v mladinskih rokah, pisati take trparije!

— Iz ljubljanske univerze. Za izrednega profesorja na ljubljanski univerzi je imenovan inženjer Ciril Znidaršič, šef oblastnega hidrotehničnega oddelka v Splitu.

— Nove stanovanjske oblasti začno poslovati najbrže že s 1. junijem. Najbrže izide določje že tudi izvršilna naredba k novemu stanovanjskemu zakonu.

— Nova imenovanja in premeščenja. V ministrstvu pravde, ministrstvu za agrarno reformo, ministrstvu za narodno zdravje in v poštenu ministrstvu so izgotovljeni novi ukazi o imenovanjih in premeščenjih.

— Interurbani telefonski promet. Ministrstvo pošt in brzojav je izdalo naredbo, glasom katere v bodoče ni dovoljeno oddajati brzojavke potem telefona. Izvzeti so samo najnujnejši slučaj (požar, poplave, epidemije itd. Motivira se ta prepoved s tem, da je ovirala telefonična oddaja brzojavk interurbani telefonski promet tako, da je bilo vedno treba dolgo čakati na zvezo.

— Iz poštne službe. Poduradnik Fran Gorican na mariborski kolodvorski pošti je trajno upokojen. Pripravnica Mara Wagnerjeva je podala ostavko na državno službo.

— Ljudsko štetje v Julijski krajini. Italijansko ministrstvo za narodno gospodarstvo

je izdalo knjižico s podatki zadnjega ljudskega štetja v Julijski krajini. Naštetli so 919.987 duš napram 948.525 v letu 1910. Italijanski jezik je govorilo 531.824 ljudi, srbohrvatski 92.800, slovenski 258.944, nemški 4185, tujece je bilo 32.234, od teh jih je zaprosilo na podlagi senžermenske pogodbe za državljanstvo 8332. Število italijanske govorečih so prišteli tudi 644 Rumunov. Po teh statističnih podatkih bi bilo torej v Julijski krajini 351.744 Slovencev in Hrvatov. »Edinost« pripominja: Decimiral so nas. Niti srednjeveške kuge nas niso tako decimirale, kakor naši slavni ljudski števe! To bi bilo porazno za nas, če bi ne vedeli, da se je zgodilo samo — na papirju. Od 60 do 70.000 Slovencev v predvojnem času bi bilo padlo po tem ljudskem štetju na primer število Slovencev v Trstu na 18.000.

— Promet večernih vlakov na progi Grobelno—Rogatec. Od 30. maja dalje vozita na progi Grobelno—Rogatec dnevno redno mesana vlaka št. 6837 in 6838, ki vozita normalno samo ob sredah in sobotah. Mešani vlak 6837 odhaja iz Rogatca ob 18. uri 2 min. ter ima v Grobelnem zvezo z večernimi potniškimi vlaki proti Ljubljani in Mariboru. Mešani vlak št. 6838 odhaja iz Grobelnega ob 21. uri 30 min. ter ima tankaj priključek na večerne potniške vlake iz Ljubljane in Maribora.

— Avtomobilski promet Zagreb—Rogaška Slatina. Od 25. t. m. vozi vsak petek avtomobil Zagreb—Rogaška Slatina. Avto odhaja iz Zagreba ob 8. jutraj ter dospe v Rogaško Slatino ob 11.30 dop. Med potom se vslavi v Krapiških toplicah. Popoldne ob 16.30 se vracava avto iz Rogaške Slatine v Zagreb, kamor dospe ob 19.30. Voznja stane 200 Din.

— Pater Heric utonil v vodnjaku. Predvečernjim se je ponesrečil v Mariboru frančiškanski pater Kalist Heric. Petinasedesletni starček je bil skoro popolnoma slep ter so ga vodili navadno drugi okrog. Ta dan pa se je šel sam izprehajati na samostanski vrt. Pri tem je prišel do odprtega starega vodnjaka, se spodknil, padel v vodo ter utonil. Bil je splošno spoštovan in priljubljen oseba.

— Prvi svetovni koncil krščanstva. Mesece avgusta se vrši v Stockholmu prvi protestantski svetovni koncil. Protestantskim nastopi pri tej priliki prvič kot strnjena enota. Istočasno bodo zborovale tudi grško-katoliške cerkve. Zborovanja se udeležijo tudi zastopniki rimskega katolicizma, čeprav samo neoficijsko kot gosti. Na ta način bo šlo takorekoč za koncil vsega krščanstva, ki se vrši natančno 1600 let po prvem splošnem koncilu v Nikeji.

— Zopet potresni sunki na Japonskem. Na Japonskem so čutili zopet par potresnih sunkov, ki pa to pot niso bili močni in niso povzročili škode, kljub temu se boje po vsi Japonski, da pride do podobne katastrofe, kakor leta 1923. Vse ceste so polne ljudi, ki si ne upajo v hiše.

— Potres na Japonskem povzročil nesrečo na morju ob bretonski obali. Uro po potresu na Japonskem je začelo metati morje ob bretonski obali silne valove, ki so zalotili v bližini St. Pierre-a dva majhna ribiška parnika. Ker sta se začela parnika potapljati, sta jima prišla na pomoč dva rešilna čolna. V trenutku, ko sta priplula čolna do potapljajočih se parnikov, je postalo morje še bolj nemirno in čolna sta se prevrnila. V celini je utonilo sedemindvajset oseb. Zanimivo pri tem je, da je povzročil silno valovanje morja, kakor se je ugotovilo, potres na Japonskem. Tresljaji so rabili celo uro, predno so dospeli na nasprotno hemisfero zemlje.

— Samomorji v nemški armadi. V nemškem parlamentu se je poročalo ob priliki debate o budgetu, da je bilo v Reichswehr-i leta 1924. 160 samomorov. Preiskava je došla, da je važen vzrok za samomore dolga službena doba. 12 letna obveznost je tem občutljivejša spričo dejstva, da je vsled mer, ki so bile podvzete v svrhu štedenja, nemogoče preiskati vsakega posameznika, če je sposoben za tako dolgo službeno dobo.

— 40 angleških vojakov zastrupljenih s ribami. Iz Kölna poročajo, da se je zastrupilo

40 angleških vojakov s pokvarjenimi ribjimi konservami. Dva od njih sta umrla.

— Amienska katedrala v nevarnosti. Glasom poročil iz Pariza, se je znižala — najbrže vsled zadnjih nalivov — pred vhomdom amienske katedrale zemlja v obsegu 25 metrov za 8 metrov. Oblasti so podvzele nemudoma mere, ki naj preprečijo, da bi se stara monumentalna zgradba zrušila.

— Priseljenska postaja na Ellis Islandu se odpravi. Vlada Zedinjenih držav se bavi z načrtom ustvaritve sistema, na podlagi katerega bi se kontrolirali priseljenci že v inozemstvu. Upa se, da bo mogoče odpraviti kontrolne postaje ob Atlantskem oceanu. Sistem se upelje najprej v Irlandijo in potem, če bo treba, se raztegne na Anglesko, Italijo in druge države.

— V kopalji usmrten od električnega toka. Nenavadna nesreča se je zgodila te dni v Pragi. Med tem, ko je sedel uradnik Emanuel Stiegler v kopalji je padla električna svetiljka z vodom vred s stropa v vodo. Ko so udri pozneje uslužbeni v kopalno sobo, so našli Stieglerja mrtvega. Ubil ga je električni tok.

— Lastni avtomobil ga je povozil. V Budimpešti je zadel ravatelj ogrsko-italijanske banke Andorja Salomona nenavadna nesreča. Hotel se je peljati s svojim avtomobilom iz svoje vile v mesto. Avtomobil je odpovedal. Salomon je izstopil ter manipuliral na aparatu, da ga popravi. Nenadoma je začel motor funkcionirati, avtomobil je podrl nesrečnega ravatelja ter drvel preko njega v dolino, kjer se je zaletel v kup kamena ter obstal. Salomona se prepeljal v sanatorij. Njegovo stanje je opasno.

— Potvorjene antikvite v newyorskem muzeju. Nedavno so prišli v newyorskem Metropolitian-muzeju na sled velikemu številu potvorjenih »starin«. To mučno razkritje je napravil profesor Coling Fink. Fink je prišel na to med tem, ko je restavriral elektro - kemičnim potom staroegiptovske in etruskiške bronce. Med drugim je ugotovil, da je neki »dragoceni« antični japonski vojak »popolnoma moderno kemično skrupulo«; neka druga »antikvita« se je izkazala celo kot navaden vojak iz svineca. To otroško igrarstvo so pomohili v raztopino brončne rje, da je izgledala prav posebno starinsko. Učenjak je ugotovil že okoli sto čisto navadnih falzifikatov.

DELNICARJI »SLOVENSKE BANKE« D. D. V LJUBLJANI.

ki se žele udeležiti sestanka v varstvo interesov delničarjev »Slovenske banke« se pozivljajo, da naznanijo svoj naslov na adresu: »Odbor delničarjev »Slov. banke«, Ljubljana, Groharjeva ulica št. 15, prit., nakar bodo vabljene osebe k sestanku.

— Neprijeten obisk. V Berlinu je splezal v ponedeljek ponoči neki fasadni plezalec v višja nadstropja več hiš ter davil ženske, ki jih je naletel v stanovanjih. Ukradel ni nikjer ničesar. Policija zama poizveduje po njem.

— Vremenske katastrofe v Ameriki. V nekaterih pokrajinah Zedinjenih držav so sledile valu vročine nevihte in sneg. V Michiganu in Minnesoti so razdelež nevihte več farm, uničile žetev ter poškodovale brzojavne proge. Temperatura je padla mestoma na 20 stopinj Fahrenheitta. Tudi v severnih državah so povzročile nevihte veliko škodo. Huron in ontarioško jezero sta preplavila bregove, mnogo ladij in hiš je porušeno. Na južnem bregu jezera Ontario je razdejal velikanski val več naselbin. Neki potniški parnik so vrgli valovi 150 metrov daleč na kopno.

— Maharadževa ljubica. Iz Londona poročajo: Umor bogatega trgovca Bawle v Bombayu, ki se je drznil vzeti maharadžovo ljubico k sebi v notranost dežele, je masčevan. Od 9 obtožencev so bili obsojeni 8 na smrt, 4 na dosmrtno ječo in samo dva sta bila oproščena. Obsojenci so v ozkih stikih z indorsko vlado, maharadžo in njegovim generalnim adjutantom, ki je obsojen na dosmrtno ječo. Pa to je politična stran škandalozne atere, v kateri igra glavno vlogo lepa ple-

Prosveta.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama:

28. maja (četrtak): Zaprtlo.
29. maja (petek): Pohujšanje v dolini Sent-Jorjanski. Red C.
30. maja (sobota): Lizistrata. Red D.

Opera:

28. maja (četrtak): Zaprtlo (generalka).
29. maja (petek): Brivec Bagdaski, premijera. Red B.
30. maja (sobota): Zaprtlo.
31. maja (nedelja): Brivec Bagdaski. Izven.

Valed smrti v rodbini g. Levjarja je moral vodstvo dramskega gledališča spreminiti repertoar za tekoči teden. Opozorjamo abonente in ostalo publiko na gornjo objavo.

BRIVEC BAGDASKI.

Vsebinska te opere, ki jo prištevajo k najboljšim komičnim operam svetovne literature, je sledeča:

I. dejanje. Nureddin se je strastno zaljubil v Margijano, hčerko kadija Babe Mustafe. Posredovala je sorodnica Bostana. Nureddin se skrbno pripravlja za sestanek in pozove zato tudi brivca Abul Hasan Ali Ebn Beharja. Toda brivec je počasen, in Nureddin ga nestrno pričakuje. Na iskreno prošnjo ga naposled obrije. Abul Hasan pa je tudi zaljubljen v Margijano, in ko zve o razmerju med Nureddinom in njo, postane ljubosumen. Z najrazličnejšimi čudežnimi pretvezami hoče pregovoriti Nureddina, da bi ga vzel s seboj na sestanek. A Nureddin ukaže služabnikom, da zadržijo tudi s silo brivca.

II. dejanje se vrši v hiši kadija Babe Mustafe. Nureddin pride k Margijani, ki ga je težko pričakovala. Razodena si svojo ljubezen; brivec pa posluša pred oknom. Ne pričakovano se vrne v hišo kadija in ukaže pretepsti nerodnega sužnja. Nureddin ne more zbežati; Margijana in Bostana ga skrije v skrinjo, ki je polna dragocenosti. Vseled groznega vpitja je mislil Abul, da so umorili Nureddina in vdrl v hišo. Margijana mu zapu, da je ljubimec v skrinji, in Abul hoče skrinjo z mrtvecem odnesti. Tu vstopi Baba Mustafa, in vname se prepri radi skrinje z zakladi. Končno pride kalif in ukaže odpreti skrinjo, iz katere stopi Nureddin. Kalif poravnava spor in zaveza zaljubljenega para je urejena. — Premijera se vrši v petek, dne 29. maja za red B.

Edgar Rice Burroughs:

Tarzanovi doživljaji v džungli.

Sedaj je zvedel za nov vzrok, zakaj črne ponoči prižigajo ogenj — nov vzrok razen grtja, razsvetljave in kuhe. Džungelske živali so se bale ognja, zato jih je ogenj varoval pred njimi. Tarzan sam se je ognja nekako bal. Ko je nekoč preiskoval zapuščen pogorišče v zamorski vasi, je pobral z roko žareč ogejl. Od tedaj se je vedno v primerni razdalji ognji takih ognjev. Ena sama izkušnja ga je izmodrila.

Ko je vrgel zamorec gorečo vejo, za par minut ni bilo videti oči, a Tarzan je slisal po celi okolici korake mehkih šap. Potem sta zopet zažareli svetli točki, ki sta pričali za vrnitev vladarja džungle in koj nato so se prikazale malo nižje nad zemljo oči njegove tovarišice Sabor.

Nekaj časa sta stala nepremično — kot skupina divjih zvezd v džungelski noči — potem se je lev počasi bližal bomi, v kateri so vsi črne razen enega čepeli v mirzlišen strahu. Ko je ta stražar opazil, da se Numa zopet bliža, je vnovič zagnal gorečo vejo, pred katero se je lev Numa umaknil s tovarišico Sabor prav tako, kot prej, a ne za takšen čas. Skoraj obratno sta se vrnili in obkrožala z večnim pogledom na ogenj bomo, s pridušenim, jeznim renčanjem pa sta izražala naraščajoče razburjenje.

Za levom so blestele oči njihovih manjših spremljevalcev, dokler ni bila temna džungla v vsej okolici črnece kakor posejana z žarečimi točkami.

Vedno znova je metal črni vojščak svoje revne veje v veliki mački, a Tarzan je opazil, da se Numa, ki se je sprva vselej umaknil, ne zmeni več zanje. Opičji človek je zapazil po Numinem glasu, da je lev gladen in je slutil, da se bo odločil in šel k Gomanganijem po kosilo; a da-li se bo upal še bolj približati strašnemu plamenu?

Baš ko je Tarzan to premišljeval, je Numa končal svojo nemirno šetnjo in se obrnil proti bomi. Trenutek je stal nepremično, samo rep je dvigal v kratkih, nervoznih lokih, potem je stopal premišljeno naprej, Sabor pa je na mestu, kjer jo je bil ostavil, hodila nemirno sem in tja. Zamorec je zakričal svojim tovarišem, da prihaja lev, a strah jih je bil že tako otopel, da so se le še tesneje stisnili in še glasneje vzdihovali.

Mož je pograbil vejo, ki je gorela s svetlim plamenom in tepel z njo leva po obrazu. Jeznemu rjoenju je sledil uren skok. Z enim samim skokom je zver preskočila ograjo bome, a z enako spretnostjo je skočil vojščak na drugi strani preko nje in se pognal, ne da bi se brigal za nevarnost teme, na bližnje drevo.

Numa je prav tako hitro odšel iz bome, kot je prišel. A ko je skakal čez nizko trnje okopa, je vzel kričечеga zamorca sabo. Počasi je korakal in

vlekel plen po fleh v smeri k levinji Sabor, ki mu je prišla nasproti; skupaj sta korakala v temo, njih divje renčanje pa se je mešalo s kriki brez rešitve zgubljenega moža.

Leva sta se ustavila v mali razdalji od ognja, kratka pesem nenavadno krvoločnega renčanja in tulenja je zapela, v kateri je tožba črnece za vedno utonila.

Takoj nato se je Numa zopet pojavil v sijaju ognja, nanovo je skočil v bomo in ponovil tragedijo z novo tožečo žrtvijo.

Tarzan se je dvignil in se leno pretegnil. Zabava ga je pričela dolgočasiti. Zdehal je in se odpravil naprej proti jasi, kjer je spalo njegovo plemo po drevesih okolice.

A ko je poiskal svojo običajno rogovilo in se vlegel, dolgo ni mogel zaspiti. Dolgo je bdel, premišljeval in sanjaril. Pogledal je v nebo ter opazoval luno in zvezde. Vprašal se je, kdo da so in katera moč jih drži, da ne popadajo doli. Bil je duh, ki je hotel zvedeti vzrok vsake stvari. Vedno je bil poln vprašanj, ki so se tikala vseh dogodkov v njegovi okolici, a nikoli ni od nikogar prejel odgovora na svoja vprašanja. Kot otrok je bil žejen znanja in ker mu je ostala pot do vsakršne znanosti zaprta, ga je kot odraslega mladeniča še vedno mučila velika, neutešena radovednost.

(Dalje prih.)

Prispevajo za tiskovni sklad "NARODNI DNEVNIK"

salka Mumtaz, zakaj, da bi jo bili privedli k maharadžu nazaj, so napadli avtomobil ter umorili Bawlo, dočim je rešila plesalko pravčasno slučajna intervencija angleških oficerjev. V procesu je bil maharadža pokrajine Indor hudo kompromitiran. Anglija pride valed tega v težak položaj, zakaj, odkar se je vabudil v Indiji nacionalizem, skuša Anglija ohraniti z domačimi, demokraciji so vražnimi knezi, kolikor mogoče dobre odnose. Za to politiko pa bi prisilna abdikacija indorskega maharadža ne bi bila koristna, ker bi spomnila ostale indijske kneze iznova na to, da žive samo od milosti Angležev.

— Proti tatvinam na poštah. Kakor se poroča, bo uvedlo pošto ministristvo za pošto pošiljatelj nove vreče z varnostnimi napravami, ki jih ne bo mogoče odpreti na noben način, ne da bi se to poznalo. Za prenos denarja uvedejo posebne kasete.

— Zavetišče za neozdravljive (prejšnji zail) obdržavalo je dne 22. t. m. svojo letno plenarno sejo. Ta leta 1898 po Krnjski hranilnici ustanovljeni blagotvorni zavod deluje tiho a vendar uspešno med najbolj prizadetimi in revnimi sloji. Po poročilu predsednika je zavod vzdrževal po raznih zavodih in dodeljeno podporo nad 45 radi starosti onemoglih ali neozdravljivih ubožcev. Zavod bil je primoran s. č. prodati državi svoja poslopja, v katerih se je nastanila porodnišnica in pa dečji dom. Oskrbovane ustanove nabira polagoma potrebni kapital, da se kupi kje v Sloveniji primerno posestvo in da se potem v zavodu zopet združijo vsi oskrbovanci. Ker so cene posestvom dokaj padle, upati je da se v kratkem posreči, dobiti kako primerno posestvo v nakup, tako, da bode ustanova lahko zadostila intencijam ustanoviteljev. Kuratorji danes obstoji iz nastopnih gospodov: predsednik Dragotin Hribar, člani dr. Ivan Jenko, Ivan Frelih, sod. nadv. Josip Hauffen, Albin Prepeluh, industrijalec Josip Hudovernik in pa vladni zastopnik dvor. svet. Janko Kremenšek.

— Železniška nesreča pri Poljčanah. Dodatno k naši tozadevni včerajšnji notici se poroča iz Maribora, da je strojevodja Kieselich vsled dobljenih opeklin v mariborski bolnici umrl.

Ljubljana.

1— Stalni imeniki za volitve v narodno skupščino ter v oblastno skupščino za mesto Ljubljano so od deželnega sodišča potrjeni ter od današnjega dne nadalje pri mestnem magistratu (mestni volilni kataster, Mestni trg št. 2, I. nadstropje, soba št. 21) ob običajnih uradnih urah od 8. do 14. ure stalno razgrnjeni vsakomur na vpogled. Vsako ima pravico, da v navedenih urah abecedni volilni imenik pregleda, prepiše, razglasi ali natisne ter da zahteva bodisi zase, bodisi za drugega, naj se popravi v njem, kar misli, da je treba popraviti. Popravek volilnega imenika se more pri mestnem magistratu zahtevati neposredno ustno ali pismeno ter se morajo vsaki zahtevi pravilno priložiti potrebna dokazila. Za dokazila morejo služiti samo polnoveljavne listine. Pri eventualni volitvi v narodno, odnosno oblastno skupščino bodo smele glasovati le one osebe, ki so vpisane v ta volilni imenik. Po določilih člena 12. navedenega zakona 15 dni po razpisu volitev zahteve po popravkih niso več dopustne.

1— Kolesarji, vozniki in šoferji se opozarjajo na določbe cestno-policijskega reda za Ljubljano, na predpise min. nar. z dne 28. aprila 1910, št. 81 d. z. in na tuuradni razglas z dne 18. decembra 1922, Ur. l., št. 131 zlasti pa 1. da je nagla vožnja šoferja po citirani avtomobilski naredbi strogo kaznjiva; 2. da morajo vsa vozila od mraka do zore biti opremljena s predpisano prižgano lučjo; 3. da morajo kolesarji, vozniki in šoferji voditi svoja vozila vedno po levi strani ceste, prehitovati pa vedno na desni strani.

— Policijska direkcija v Ljubljani.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO

naznanja, da so že otvorene sledeče njegove postojanke:

Hotel Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru.
Hotel Zlatorog ob Bohinjskem jezeru.
Spodnja koča na Golici.
Kadilnikova koča vrh Golice.
Koča na Veliki Planini.
Koča v Kamniški Bistrici.
Kriška koča na Krvaveu.
Valvazorjeva koča pod Stolom.

O Binkošti se otvori:

Cojzova koča na Kokrškem sedlu.
Koča na Kamniškem sedlu.
Frischaufov dom na Okrešlju.
Aljažev dom v Vratih.
Koča na Gozdu.
Vilfanova koča na Begunjščici.
Koča na Korošici bo oskrbovana o Binkošti dva dni, potem pa stalno od 28. junija naprej.

Slap Savica je zopet neovirano pristopen, ker so popravila in streljanje kamenja v njegovi bližini že dovršena. Obisk Savice je posebno koncem maja in začetkom junija priporočljiv. Sneg v gorah se taja in množina vode silno naraste; v tem času je slap veličasten. Opozorjamo šolska vodstva na to prirodno krasoto. V Boh. Bistrici se dobi tovrstni avto pri Grobotoku, ki naloži do 40 otrok po nizki ceni.

To in ono.

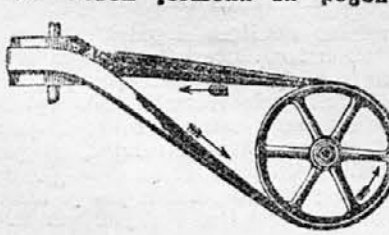
STRAŠNE PODROBNOSTI O POTRESNI KATASTROFI NA JAPONSKEM.

Kakor poročajo iz Tokija, so pri zadnjem potresu mesta Toyooka, Kinosaki in Tsujama skoro popolnoma izginila z zemeljske površine. Ta tri mesta so ležala približno sto kilometrov severno od mesta Kobe. Mesti Kobe in Osaka sta bili od potresa malo prizadeti. Evropejcev, glasom dosedanjih poročil ni nič ponesrečilo, čeprav je potres razrušil tudi angleške kolonije v Toyooki, Kinosaki in Tsujami. V Toyooki je bilo 1500 hiš popolnoma porušeni, 63 ljudi ubitih in 300 pa poškodovanih. Od kopališča Kinosaki je ostalo samo 400 hiš, vse drugo je popolnoma porušeno. V toplicah mesta Kinosaki je poginilo 400 kopalcev, ker se je razgrela voda v trenutku potresa hipoma na temperaturo nad sto stopinj. Vse vodovodne cevi so popokale, in celi okraji so bili poplavljeni. V mestu Kinosaki je povzročil potres velik požar. Mnogo ljudi je poginilo in poškodovanih. Potres je povzročil močno valovanje morja, ki je zahtevalo številne žrtve. Izbruhnili so veliki gozdni požari, ki pa se jih je posrečilo končno vendarle lokalizirati. Trenutno se vrše že obnovevna dela. Begunci se počasi vračajo in iz vseh od potresa neprizadetih delov dežele prihaja pomoč.

DVE SMRTNI OSODBI V VARAŽDINU.

Pred varaždinskim sodnim dvorom sta bila te dni obsojena na smrt dva morilca. Ivan Znidaršič iz Orehovca, okraj Ljutberg je nagovoril Alekso Severja iz Bartolovca, okraj Ljutberg, da mu je ubil proti plačilu ženo. To se je zgodilo takole: Znidaršič je živel že od leta 1919 s svojo ženo Klaro v večnem prepiru. Tega leta se je namreč vrnil iz vojne ter se zaljubil v neko devojko. Zato je začel svojo ženo prav po živinsko pretepati in mučiti. Končno se je popolnoma preselel k svoji ljubici, žena pa je vzela v svoji žalosti k sebi drugega možakarja, da je imela vsaj tolažbo. Znidaršiču je bilo na tem, da pride do njenega posestva, in začel je premljevali, kako bi se je iznebil. V krčmi je našel na seljaka Severja. Povedal mu je svojo željo. Sever mu je odgovoril, da to ni posebno težko ter da bi on proti nagradi to stvar že izvršil. Znidaršič mu je dal sto dinarjev ter mu obljubil, da mu da po izvršenem činu še 3500 dinarjev. Na Novega leta dan je pripeljal Znidaršič svojo ženo v Mar-

la KNECH-jermena za pogon

vedno na skladišču.

A. LAMPRET, Ljubljana

KREKOV TRG ŠT. 10. — TELEF. 247.

tijanez, pod pretvezo, da se želi žnjo pobotati ter zopet skupaj živeti. Šel je žnjo od krme do krme, ji dal od ciganov svirati njene najljubše pesmi ter trosil denar prav po kavalirsko. V eni izmed krčem je vzel tudi sam gosli v roke ter spremljeval cigana. Žena se je nenadno izpremembi moza jako čudila, toda nikakor ni vedela, da posluša svojo smrtno godbo. Končno jo je pustil za nekaj časa ter šel k Severu, da se žnjim dogovori o umoru. Dogovorila sta se, da jih napade Sever na povratku ob 6. zvečer iz zasede ter ubije ženo. Mož in žena sta šla peš domov, in ko sta prišla na dogovorjeno mesto, je skočil iz zasede razbojnik Sever ter navalil z velikim nožem na ženo. Znidaršič je, kakor je bilo dogovorjeno pobegnil, Sever pa je razparal ženi z nožem trebuh. Ko se je žena zgredila, se je vrnil njen zverinski mož. Videč, da še živi, ji je prerezal žilo odvodnico. Pozneje se je ugotovilo, da je bila žena v blagoslovljenem stanu ter je zaklal Sever tudi otroka, ki je bil že toliko razvit, da bi bil lahko še živel, z nožem. Po izvršenem umoru je prejel Sever obljubljeno nagrado, in dvojica je odšla v bližnjo vas, kjer je pripovedovala, kako so jo napadli razbojniki. Kmetom se je zdelo to sumljivo in poslali so po orožnike. Pri obravnavi sta skušala obtožena zvaliti krivdo drug na drugega, toda sodišče ju je spoznalo oba krivim dogovorjenega umora ter ju je obsodilo na smrt na vešalih.

ORIGINALEN TRIK DVEH ZALJUBLJENCEV.

Ljubezen inspirira. Posebno nežni spol. Originalen dogodek, ki se je odigral nedavno v italijanskem mestu Borgolavezzaro, je dokaz zato.

Na nekem posestvu sta živel najemniški rodbini Montaldi in Leone. Montaldijev sin, 23-letni Giuseppe, se je zaljubil v Leonovo hčerko, 18-letno krasotico Aurelijo. Njegova ljubezen je našla kmalu odmev, in razvila se je tajna idila. Toda, o joj, stvar ni ostala dolgo prikrita in, ko je izvedel za res nedolžno razmerje Aurelijin oče, je bil hud. Izjavil je odločno in kategorično, da tega razmerja ne trpi in, da hoče boljše situirane zeta. Zaljubljenca sta pretrpela mnogo srčnega gorja. Vendar nista obupala. Na videz sta se uklonila volji starega, na skrivnem pa sta se pridno sestajala, in nekega večera ob luninem svitu jima je prišla dobra ideja... Kmalu po tem tāt-ā-tēt se je začela Aurelija sumljivo debeliti, njen obseg je postal vidno širši... In nekega lepega dne se je zgodilo, kar se je moralo zgoditi: jezički opravljenih borgovezarskih babnic so pričeli regljati. »Aurelija je v blagoslovljenem stanuc, tako se je govorilo po vsi vasi. Lahko si predstavljamo jezo in žalost po bogatem zetu hrepencega očeta Leona. Kaj mu je preostajalo drugega? Privolil je v poroko. In sicer, kar hitro se ima izvršiti, v dejal, da ne bo kakšega presenečenja. Sramota je že itak dovolj velika... Par tednov

pozneje sta dobila Leon in Aurelija od vsakega župnika za ljubezen patent in blagoslov. Poroka se je vršila ob nenavzočnosti Aurelijinih staršev, ki se niso hoteli izpostavljati zijalom in zlobnim opazkam. Po končanem cerkvenem obredu sta šla novoporočena veseli dogodek proslaviti v vaško gostilno. Povabila sta svoje prijatelje, pa tudi drugih radovednežev je bilo dovolj v gostilni. Ko je bilo veselje na vrhuncu, je vprašala mlada žena njehadoma za sobo ter se odstranila. Ni trajalo dolgo, in vrnila se je. Na splošno začudenje je bil njen obseg zopet normalen, deviško sloka in vitka je bila. Prisotni so si šepetali v ušesa to in ono. Bili so se za novorojenčka itd. Končno se je osokolila stara tercijanka in vprašala je, kako in kaj. Novoporočenka je odgovorila lakonično: »Vse je ostalo gori. Kdor hoče, naj gre gledat!« Stvar je bila sumljiva... Dva, trije radovedneži, oziroma radovednice, so stekli po stopnjicah, da vidijo, kaj se je zgodilo... Toda, prišedši v sobo so od začudenja obstali z odprtimi usti: mesto pričakovane fetusa ali novorojenčka so zagledali kup cunj, ki se jih je Aurelija posluževala ves čas, da se je zdela abnormalna. Tragedija se je izpremenila v komedijo. Aurelijin dobri glas je bil na veliko veselje nekaterih in na žalost drugih restavriran.

Sedaj sta imela mlada poročena patent in blagoslov, zato utegne postati nedolžna in ljubka prevara s privoljenjem župnika in staršev po gotovem času legitimna realnost.

Gospodarstvo.

LJUBLJANSKA BORZA,
dne 27. maja 1925.

Blago: Hrastovi hlodi od 25 cm prem. naprej, od 3 m dolž., fco nakl. post. den. 520; hrastovi plohi, neobrobjeni 70, 80, 90 mm, fco meja, blago 1100; smrekovi hlodi od 25 cm prem. naprej, od 4 m dolž., fco nakladna postaja denar 260; bukova drva, 1 m dolž., suha, fco Ljubljana, 6 vagonov denar 21, blago 21, zaključki 21; pšenica Rosafé, 80 kg, rinfusa, prompt., par. Ljubljana —, 490; pšenica avstralska, rinfusa, prompt., par. Ljubljana —, 485; pšenica Hard Winter 2, rinfusa, prompt., par. Ljubljana —, 500; otrobi pšenični, drobnji, par. Ljubljana —, 190; koruza, dobava maj, junij, par. Postojna, neoc. blago 250; rž, makedonska 71-73 kg, par. Ljubljana bl. 400; ječmen 57-59 kg, fco makedonska postaja bl. 300; oves, makedonski, orig., par. Ljubljana bl. 360; krompir beli, fco dolenska postaja denar 125, blago —.

Vrednote: 2 in pol odstotna državna renta za vojno škodo denar 195, blago 200; 7% invest. pos. iz l. 1921 denar 62, blago 62, zaključki 62; Celjska posojilnica d. d. denar 200, blago 205; Ljubljanska kreditna banka denar 225, blago 265; Merkantila banka denar 110, blago 124; Prva hrvatska štedionica denar 789, blago 805; Kreditni zavod denar 185, blago 195; Strojne tovarne in livarne blago 124; Združene papirnice denar 100, blago 114; Stavbena družba d. d., Ljubljana denar 265, blago 280; 4 1/2% zasta l. Kr. dež. banke denar 20; 4 1/2% kom. zad. dež. banke denar 20.

BORZE.

— Zagreb, 27. maja. Devize: Curih 11.576 —11.675, Praga 176—178.40, Pariz 299.70—304.70, Newyork 59.70—60.50, London 291—294, Trst 236.20—239.20, Dunaj 0.084—0.0852.

— Curih, 27. maja. Predborza: Beograd 8.575—8.625, Pariz 26—26.10, Newyork 516.70—517, London 25.05—25.14, Milan 20.25, Praga 15.30—15.35, Dunaj 0.007275—0.007285.

Izdajatelj: dr. Josip Hacin.

Odgovorni urednik: Zveznikar Aleksander

Tiska tiskarna »Merkur« v Ljubljani.

MALI OGLASI

Oglaševanje po 20 besed. Dva 30, vsaka naslednja beseda 10 para.

Gospodična

srednjih let, dobra kuharica, gre kot gospodinja k starejšemu gospodu ali pa tudi kot vzgojiteljica. — Ponudbe na upravo lista pod »Poštenac«.

Kontoristinja

z večletno prakso, absolventinja II. razreda trgovske šole, večja popolnoma vseh pisarniških del, išče službo v Ljubljani za takoj ali pozneje. Gre tudi proti nizki plači. — Ponudbe prosi na upravo lista pod »Marjiva in zanesljivac«.

Trgovski uradnik

perfekten knjigovodja in korespondent z dolgoletno prakso išče primerenega mesta pri večjem podjetju. — Ponudbe pod »Pravovrstna moč« na upravo lista.

Mlad inteligenten

gospod se želi v svrhu poznejše ženitve seznaniti z mlado premožno damo prikupne zunanosti. Ponudbe s sliko in polnim naslovom na upravo »Narodnega Dnevnika« pod šifro »Sreča«.

TISKARNA

„MERKUR“

Trg.-ind. d. d.

LJUBLJANA

Simon Gregorčičeva ulica št. 13

Tiska časopise, posetnice, knjige, brošure, letake, cenike, pravila, lepake, vse trgovske in uradne tiskovine itd. v eni in v več barvah

Lastna knjigovoznica

Telefon št. 552
Račun pri pošti. ček. zavodu št. 13.108

Instrukcije

v vseh predmetih daje dijak gimnazije. — Naslov se izve v upravi.

Sprejme se

več gospodičen na zelo dobro domačo hrano. — Naslov pove uprava lista.

Josip Petelinc, Ljubljana

Na velikem (blizu Prešernovega spomenika) ob vodi Na malom

Priporočila potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, mešne blage, pletenine, šepce, robove, ščetke, sukce, tonletno blago. Telefon 915

Za binkošti se priporoča

Cvetličarna „Nizza“

Ljubljana, Prešernova ulica 30

Dnevno sveže cvetje na drobno in na debelo. Sprejema naročila za šopke, vence, aranžiranje in dekoracije dvoran.

FANI HVALA.

Uradnica

z večletno prakso večja popolnoma vseh pisarniških del, išče službo na deželi. — Ponudbe prosi na upravo lista pod šifro »Vestna in marljiva«.

Abadie

izgareni papir zopet stalno na logi. A. Lampret, Krekov trg 10.

Kupi se

še dobro ohranjen cepin. — Ponudbe na upravo lista pod »Planinec«.

Seznaniti

se želi mlada gospodična z istotakim gospodom v svrhu skupnih izletov. Cenjene ponudbe na upravnishvo lista pod »Vesna«.

NAJBOLJŠA

„PUCH“ KOLESA

po zelo ugodnih cenah dobite edino le pri IGN. VOK, LJUBLJANA, Sodna ulica 7